

**Mezioborové aktivity NTC ZČU v Plzni
si Vás dovolují pozvat na již 5. semestr Tématického badatelského
semináře, tentokrát na téma**

„ANGELOLOGIE – EPISTEMOLOGIE STAROVĚKU“

Jak se vysvětloval svět dříve – a jak dnes

pod vedením **RNDr. Emila Páleše, CSc.**

Budeme objevovat, co znamenala nauka o bozích a andělech. Zjistíme, že staré mýty obsahují reálné poznatky v obrazné podobě. Dějiny lidstva i původ přírody se kdysi vysvětlovaly z úhlu pohledu jiného paradigmatu myšlení. Toto paradigma bylo svým způsobem také vědecké, protože usilovalo utřídit tehdejší zkušenost do racionálního systému. Porovnáme dvě paradigmaty:

- a) platónské – užívající praobrazů a syntetického myšlení (převládalo do konce středověku)
- b) démokritovské – založené na atomismu a redukcionismu (převládlo v novověku)

Pět fenoménů z kulturních dějin, biologie a chemie nám poslouží jako pracovní příklady. Budeme o nich uvažovat dvěma způsoby, ve dvou paradigmatech současně. Zjistíme, že stejné jevy se v obou paradigmatech vysvětlují různým způsobem a každé paradigma lépe vysvětluje jiný typ jevů. Moderní paradigma umožnilo pochopit mnohé, co starověk vysvětlit nemohl. Platí to však také obráceně: z platónského obrazu kosmu lehce plynou vysvětlení pro jisté třídy jevů, pro něž současná věda poskytuje příliš složitá nebo žádná vysvětlení.

Opravdový badatel nesmí do vědeckých závěrů podvědomě zabudovávat některý filosofický obraz světa jako samozřejmost – ale má vědomě pracovat s různými paradigmaty jako s pohyblivými a předběžně rovnocennými alternativami.

Prací s konkrétními příklady, jak vzniká poznání, dospějeme k širší, celistvější metodologii – překonávající paradigmatickou omezenost tím, že vědomě pracuje s podvědomými obsahy každé kulturní epochy. Ukážeme si, jak musí být tři složky – zkušenost, rozum a intuice – správně skloubeny v každém poznatku. K takové celistvé moudrosti – sofiologii – směřovalo vícero slovanských myslitelů.

1. Periodicita dějin I. Mozkové hemisféry, rytmus Slunce a Měsíce * 2. Periodicita dějin II. Endokrinní systém, rytmus světové puberty * 3. Fraktální struktura lidského těla. Hlava jako zmenšený celý člověk * 4. Synchronní konvergence v evoluci přírody. Zvěrokruh jako evoluční posloupnost starověku * 5. Biochemie sedmi planetárních kovů. Pohled alchymie a pohled moderní

Seminář bude tradičně probíhat ve středu 1x za 14 dní od 14:50 v TP 304.

Po přednášce v oficiálním čase bude následovat volnější diskusní část, přičemž podrobnosti budou sděleny na semináři. Čtvrté setkání proběhne již ve středu 23. listopadu 2011.

Kontakt: Mgr. Jan Brabec, MOA NTC ZČU, Husova 11, Plzeň, jbrabec@ums.zcu.cz

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma čtvrtého setkání:

4. Synchronní konvergence v evoluci přírody. Zvěrokruh jako evoluční posloupnost starověku

Zvířata a rostliny se často vyvíjejí konvergentně k analogickým formám, které nejsou ani zděděny ani nejsou výsledkem stejného prostředí. Naznačuje to, že v evoluci působí kromě dědičnosti a prostředí ještě třetí síla, a proto má typologické myšlení v biologii své oprávnění. Porovnáme tyto konvergence s posloupností dvanácti praobrazů starověku. Zvěrokruh byl evoluční hypotézou starých Peršanů, Babylóňanů, Řeků a Egyptanů.

RNDr. Emil Pálež, CSc. (1966) vystudoval kybernetiku a vyučoval počítačovou lingvistiku na katedře umělé inteligence MFF UK v Bratislavě. V letech 1989 – 94 vedl výzkumnou úlohu „Počítačový model slovenštiny“ na Jazykovědném ústavu Ľudovíta Štúra SAV. Roku 1993 založil a dosud vede nadaci Sophia, na jejíž půdě vzniká řada vědeckých, uměleckých a praktických podnětů pro život. Spolu s prof. Mikuleckým získal r. 2004 od Society of Integrated Studies cenu Zdeňka Kleina pro nejlepší transdisciplinární práci z neuroendokrinologie a lidské etologie za článek o periodické světové pubertě a 500-letém rytmu romantismu (publikováno v *Neuroendocrinology Letters*). Svůj původní výzkum úspěšně prezentoval na několika zahraničních univerzitách a kromě našeho pracoviště je pozván do Kalifornského institutu integrálních studií v San Franciscu.

Doporučená literatura:

Pálež E.: *Sedm archandělů. Rytmus inspirace v dějinách kultury a přírody*. Sophia, Bratislava, 2007, 144 s. ISBN 978-80-968045-7-3.

Pálež E.: *Štúrovská koncepcia slovanskej vedy – romantický prežitok alebo predzvesť budúcnosti? Trendy v metodológii a filozofii vedy, ktoré dávajú za pravdu Štúrovcom*. Konferencia „Nové kontexty života a diela Ľudovíta Štúra“, Modra, 28. októbra 2010.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ